Vojenský historický ústav Praha získal unikátní vlajku z roku 1918

28.1.2026 - | Vojenský historický ústav Praha

Při návštěvě vrchního velitele ozbrojených sil a prezidenta České republiky Petra Pavla ve Vatikánu se uskutečnil ceremoniál, při němž převzal od představitelů Papežské koleje Nepomucenum – semináře pro české bohoslovce v Římě, založeného jako česká kolej Bohemicum již v roce 1884 – unikátní vlajku do sbírek Vojenského historického ústavu Praha. O jejím získání do sbírek se jednalo již od listopadu 2024 díky iniciativě Jeho Eminence Dominika kardinála Duky.

Takzvaná legionářská vlajka, uchovávaná dlouhá léta v Nepomucenu, je jedinečným dokladem boje za vznik samostatného československého státu v letech první světové války i cesty vedoucí ke státním symbolům nového státu.

Náčelník Vojenské kanceláře prezidenta republiky, generálporučík Radek Hasala, který unikátní vlajku ve středu 28. ledna 2026 osobně předal do rukou pracovníků Vojenského historického ústavu Praha, si byl plně vědom výjimečnosti tohoto okamžiku: *„Jsem velmi rád, že se tento artefakt mimořádného historického významu, který stál u zrodu našeho státu, vrací do České republiky, kde bude připomínat odvahu našich předků, s níž bojovali za naši samostatnost a demokracii.“*

Vlajka, nebo spíš vývěska, protože je pouze jednostranná, vznikla v roce 1918 a její první použití je doloženo 24. května 1918. Na jaře 1918 úspěšně vyvrcholilo diplomatické úsilí Milana Rastislava Štefánika o dosažení povolení k budování československých legií v Itálii. Dne 21. dubna 1918 Štefánik podepsal s italským předsedou vlády Vittorio Emanuelem Orlandem smlouvu o vytvoření československých legií v Itálii. O měsíc později, právě onoho 24. května 1918, proběhla na římském Benátském náměstí (Piazza Venezia) mimořádná slavnost za přítomnosti mnoha významných osobností, při níž byl legionářům předán bojový prapor. Odpoledne pak Římem prošel průvod, v jehož čele byla nesena vlajka odpovídající podle popisu vlajce uchovávané v Nepomucenu.

Stejně jako v případě předávaného prvního bojového praporu italských legií, byl autorem námětu vlajky přímo Štefánik. O definitivní podobu se pak zasloužil český malíř Oskar Brázda a jeho manželka,
švédská aristokratka a spisovatelka Amelie Posse-Brázdová. Právě Oskar Brázda se patrně podílel i na návrhu nejznámějšího praporu používaného v letech první světové války Československou národní radou a československými legiemi, tzv. Štefánikova praporu. Ten představoval jeden z prvních návrhů budoucí
československé státní vlajky a je téměř totožný s vlajkou uchovávanou v Nepomucenu. Štefánikův prapor byl ale poprvé představen až na podzim 1918. **Vlajka z Nepomucena, která pochází z května 1918, je tedy patrně předlohou budoucího Štefánikova praporu a představuje tak jeden z vůbec nejstarších návrhů československé státní vlajky.**

„Unikátní vlajka bude nyní restaurována a veřejnosti se představí na nejdůstojnějším možném místě – v připravované expozici Vojenského historického ústavu Praha věnované historii státních symbolů v Národním památníku na Vítkově“, říká brigádní generál Aleš Knížek, ředitel Vojenského historického ústavu Praha. Ve své řeči vyzdvihl zásluhu Jeho Eminence Dominika kardinála Duky, s nímž v roce 2024 zahájili sérii jednání o získání této unikátní vlajky do sbírky VHÚ Praha. „Chtěl bych také moc poděkovat spirituálovi této koleje Tomáši Roulemu a samozřejmě rektorovi Tomáši Koumalovi. Oni mají také velké zásluhy na tom, že dnes můžeme převzít takto unikátní předmět do našich sbírek,"

dodal Aleš Knížek.

https://www.vhu.cz/vojensky-historicky-ustav-praha-ziskal-unikatni-vlajku-z-roku-1918